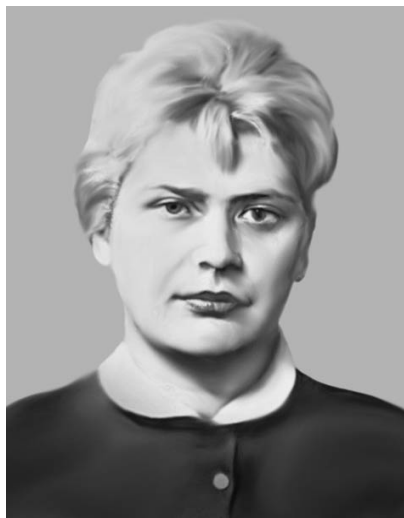

ГОРСЬКА Алла Олександрівна (18. 09. 1929, м. Ялта, нині АР Крим — 28. 11. 1970, м. Васильків Київ. обл., похована у Києві) — живописець і громадська діячка. Дочка [О. Горського](#), дружина [В. Зарецького](#). 1933–43 мешкала у Ленінграді (нині С.-Петербург). Закінчила Республіканську середню художню школу ім. Т. Шевченка (1948), Київський художній інститут (1954). Активна учасниця національно-культурного руху української інтелігенції (1960-і рр.). Одна з організаторів Клубу творчої молоді «Сучасник» (1959–64). Від 1962 брала участь у [русі дисидентів](#), за що 1964 відрахована зі складу СХУ. Разом із В. Симоненком і Л. Танюком 1962–63 відкрила місця поховання розстріляних органами НКВС громадян на Лук'янівському і Васильківському цвинтарях та у [Биківні](#). Тема боротьби з тоталітаризмом та русифікацією України знайшла втілення у станкових творах, зокрема у вітражі «Т. Шевченко. Мати» (1964, співавт.), за що була піддана переслідуванням: вітраж, змонтований у головному корпусі Київського університету, був розібраний і знищений адміністрацією як «ідейно ворожий». Від 1965 виступала проти масових

арештів української інтелігенції; підписала низку заяв і листів-протестів до керівництва КПРС і радянського уряду. Проти Горської почалися адміністративні репресії. Її конфлікт з тодішньою владою скінчився убивством мисткині за нез'ясованих обставин. Після розпаду СРСР органи прокуратури і безпеки України, незважаючи на вимоги громадськості, не оприлюднили інформацію про загибель Горської. 1995 у Києві на будинку по вул. І. Рєпіна (нині Терещенківська), № 25, де колись мешкала мисткиня, та у Василькові на вул. Юних комунарів (нині Алли Горської), № 8, де вона загинула, встановлено меморіальні дошки. На Національній кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка 2001 знято д/ф «Алла Горська» (режисер-постановник [О. Левченко](#)).

Основні твори

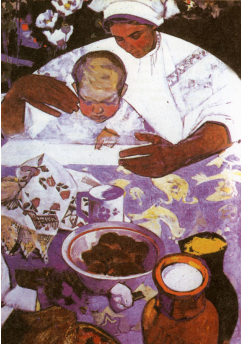
живопис – «Прип'ять. Паром», «Хліб», «Абетка» (усі – 1960–62); портрети – батька (1961), сина, Б. Антоненка-Давидовича, Є. Сверстюка, І. Світличного, В. Симоненка, Л. Танюка, «Автопортрет» (усі – 1962–65); ескізи до вистав – «Ніж у сонці» за поемою І. Драча, «Отак загинув Гуска» за М. Кулішем, «Правда і кривда» за М. Стельмахом (1963); мозаїки – «Жінка-птаха» (1965), «Прометей» (1966; обидві – у Донецьку), «Вітер» (1967, Київ), «Вугільна квітка» (1968), «Прапор перемоги» (1969; обидві – Красnodон Луган. обл.; усі – співавт.).

Рекомендована література

1. Білокінь С. Смерть Алли Горської // ОМ. 1992. № 4;
2. Білокінь С. Жизнь и смерть А. Г. // Червона калина. 1994. № 22–24, 1995. № 1–2;
3. Касьянов Г. Незгодні: Українська інтелігенція в русі опору 1960–1980-х років. К., 1995;
4. Алла Горська. Червона тінь калини: Листи, спогади, статті. К., 1996;
5. Танюк Л. Парастас: Іван Світличний, Алла Горська, Володимир Глухий, Мар'ян Крушельницький. К., 1998.

[В. В. Овсієнко](#), [М. М. Хомляк](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Горська Алла Олександрівна / В. В. Овсієнко, М. М. Хомляк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31511>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).